

Larregain

Natura eta historia batzen dituen ibilbidea

Sagardotegi-plana osa dezakeen proposamen bat ekarri dugu orriotara, Aiako natur parkearen mendebaldeko muturrean barneratzen den ibilbide zirkularra, zailtasun txikikoa eta nahikoa motza (3,7 km). Historian atzera egiteko parada izango dugu, bidean topatuko ditugun arta-mugarri eta trikuharrien altzoan oinez.

Jon Torner Zabala

@jtorner

ARGAZKIAK: DANI BLANCO

Ibilbideari izena ematen dion Larregain sagardotegitik abiatuko gara, Hernaniko Ereñotzu auzoan. Balizaturik ez dagoenez, Mendiriz Mendi taldearen webguneko (www.mendirizmendi.com) "Hernani" atalean aurkituko ditu-

zuen fitxa teknikoa, gida eta mapari begiradaxoa ematea gomendatzen dizuegu, bidea jarraitzea konplikatuena ez bada ere, baduelako zalantza sor dezakeen punturik. Bertan topatuko dugunez beharrezko informazio prakti-

ko guztia, lerrootan ez dugu ibilbidea deskribatuko. Mendi elkarteko kideei eskatu diegu ibilbidearen hiru argazkiren gainean iruzkina egiteko, eta haien hitzekin osatu dugu irudi bakoitzaren azalpena. Soilik ohar bat: Saratsetako (edo Sagastietako) lepora iristean, ezkerrerantz (Akolatxarantz) doan maldari ekin aurretik, begira ezazue parera (hegoalderantz), ikusiko duzuen harri eta iratze-pilaren atzean dagoelako trikuharria. Mendiriz Mendiko kideek hala ohartarazi gintuzten, guk jaramonik egin ez eta ibilbidea amaitzeaz genuela bidezidor bat hartu behar izan genuen atzera berriz ere Saratsetara igotzeko. Maldak ez dira handiak eta ederrak dira parajeak; gaitzerdi beraz.

Larregaingo ibilbideak iratze, tamaina txikiko baso eta estazio megalitiko artetik eramango zaitu ueño. Duela hamarkada batzuk egin diren landaketek eta garoek gorritasuna emango diote paisaiari udazkenean. Negu betean gaude eta jada hasi dira bideetako putzu-zuloak baso-igel gorriaren (*ingela gorriya* Ereñotzun) arrautzez betetzen. Akola inguruan, udazkenean, *ingelak* ere *gorriyak* baitira.

ESTAZIO MEGALITIKOA

Hernani, Astigarraga eta Donostiako lurak hartzen dituen estazio megalitikoan dauden trikuharrietatik zazpi Hernaniko udalerrian daude. Hoberen kontserbaturik dagoena Saratsetakoa da (aurreko orrialdean), Kalifikaturiko Kultur Ondare izendatua Monumentu-multzo gisa. T. Ataurik, J.E. Elosegik eta M. Labordek aurkitu zuten 1950. urtean. Hala irakurri dezakegu *Gipuzkoako Karta Arkeologikoan*: "Trikuharri labur irekia. Tumuluan (11x13 metroko diametroa eta 1,70 metroko altuera), 2 metro zabal eta 5 metro luze dituen zanga ikus daiteke. Ganbara bost harlosaz antolatutako esparru trianguluarra da, itxuragabetua eta garai batean errektanguluarra izan zitekeena".

Saratsetako lepora bidean, Epele-Akola eremuan (eskuinean), oraindik ere, XX. mendearen erdira arte

TALLERES
Mitxelena s.coop.

Torno bertikala: Ø 4.200 x 2.000
Fresadora: 10.000 x 3.500
Barrenatze mekanizalua

Eziago Poligonoa · Zikuñaga Auzoa · 20120 Hernani (Gipuzkoa)
T: 943 55 25 12 - 16 · F: 943 55 28 16
info@talleresmitxelena.com
www.talleresmitxelena.com

ogiaren egia

Zatoz eta ezagutu garai batean egiten ziren ogiak, lehengo osagai eta teknikekin

Galparsoro OKINDEGIA

Aintzinako ogiaren kabia bihurtu baitugu denda zahar berria

Kale Nagusia 6 (Alde Zaharra) · Donostia · Tel. 943 421 074
www.galparsorookindegia.eu

“SAGARDOTEGIAK” IBILBIDEA, AHT-REN OBREK EBAKIA

Mendiriz Mendi elkarteak gomendatzen dituen ibilbideen artean bada bat “Sagardotegiak” izenekoa, Hernaniko hainbat sagardotegi lotzen dituena. Zailtasun txikikoa izanik ere, orriotan deskribatu duguna baino luzeagoa da (8,5 km). AHTren obrak direla-eta, ibilbidea ezin da osotasunean egin, ez behintzat interneteko argibideak eta maparen gaineko markak bere horretan jarraituta.

Alternatiba moduan: Loidi auzoan, Otsuanea baserria igaro ostean, ibilbideak aurrera jotzeko eskatzen du. Hala egin ordez, ezkerrera (gorantz) joko dugu asfaltozko bidetik. Momentu batean AHTren lanak zeharkatuko ditugu zubi baten gainetik. Eskuinetara sagasti bat topatuko dugu gero, eta jarraian eskuinerantz doan bidezidorra. Hari segita, berriro ere jatorrizko ibilbidearekin bat egingo dugu.

iratze-lekuak edo inistor-tokiak izan zirenen arrastoak ikus daitezke. Bideen aldeetara iratzea (Hernani inguruan garoa edo inistorra ere deitua) hazten da. Udazkenaren hasieran, iraila inguruan, Hernaniko baserritar asko paraje hauetara etorri ohi zen behie azpiak egiteko iratze bila.

Akolatxarako gaina (ezkerrean) da 192 metroko desnibel metatua duen ibilbideko punturik altuena (359 metro). Forma aldakorreko harkaitzek eta arborek itxura berezia ematen diote. Arbolen artean zuhaitzak dira gehienak, baina ez denak. Izan ere, adineko ereñoztuarrek segituan esango dizute, “zuhaitzak” mugarratu gabeko “haitzak” (haritzak), direla. Arbola guztiak, beraz, ez dira zuhaitzak Akolatxarako puntan. ■

